

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ  
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**  
Кафедра інформаційних систем і технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”  
Декан факультету інформаційних технологій

“ 16 ” “ 05 ” 20 23 р.  
Глазунова



“СХВАЛЕНО”  
на засіданні кафедри інформаційних  
систем і технологій  
Протокол № 10 від “ 16 ” 05 2023 р.

Завідувач кафедри  
*М.З. Швиденко*  
М.З. Швиденко

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП 123 «Комп’ютерна інженерія»

Гарант ОП  
*Свгеній НІКІТЕНКО*  
Свгеній НІКІТЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**«Економіка та бізнес»**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Комп’ютерна інженерія»**  
спеціальність 123 «Комп’ютерна інженерія»  
галузі знань 12 «Інформаційні технології»

Факультет інформаційних технологій

Розробники:

професор кафедри інформаційних систем і технологій, д.е.н., с.н.с., Ірина Вороненко

Київ – 2023 р.

## 1.Опис навчальної дисципліни

## Розділ «Економіка та бізнес»

<b>Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень</b>	
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Освітня програма	Комп'ютерна інженерія
Спеціальність	123«Комп'ютерна інженерія»
<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	не передбачено
Форма контролю	екзамен
<b>Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання</b>	
	денна форма навчання
Рік підготовки	2
Семестр	3
Лекційні заняття	15 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота студента під керівництвом викладача	
Індивідуальні завдання (самостійна робота)	90 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	2 год.

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни “Економіка та бізнес” є формування системи теоретичних знань та прикладних навичок щодо управління бізнесом підприємства.

Завдання дисципліни є засвоєння узагальнених у теорії та практиці знань щодо розробки системної моделі бізнесу, вивчення основ економічного управління організацією, оцінки інвестиційної привабливості ведення бізнесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: теорію та практику господарювання на рівні підприємства; конкретні форми та методи господарювання; моделі аналізу та стратегічного планування; основні етапи відкриття бізнесу; типи організаційних структур управління; теоретичні засади прогнозування діяльності; ключові аспекти оподаткування бізнесу; основні статті доходів та витрат; показники, що характеризують інвестиційну привабливість бізнесу.

вміти: застосовувати теоретичні положення у вирішенні конкретних питань з економіки, як в повсякденному житті так і під час ведення бізнесу; відкрити власний бізнес за спрощеною системою оподаткування; сформулювати посадову інструкцію працівника; спрогнозувати основні результати діяльності; визначити дохід та основні статті витрат, а також оцінити результати діяльності бізнесу; визначити інвестиційну привабливість проекту.

Навчальна дисципліна забезпечує формування ряду компетентностей:

спеціальність 123 «Комп'ютерна інженерія»

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК 3. Здатність розробляти алгоритмічне та програмне забезпечення, компоненти комп'ютерних систем та мереж, Інтернет додатків, кібер-фізичних систем з використанням сучасних методів і мов програмування, а також засобів і систем автоматизації проектування.

ФК 8. Здатність проводити управління та забезпечення якістю продуктів і сервісів інформаційних технологій на протязі їх життєвого циклу.

ФК 14. Здатність проектувати системи та їхні компоненти з урахуванням усіх аспектів їх життєвого циклу та поставленої задачі, включаючи створення, налаштування, експлуатацію, технічне обслуговування та утилізацію.

ПРН 1. Знати і розуміти наукові і математичні положення, що лежать в основі функціонування комп'ютерних засобів, систем та мереж.

ПРН 3. Мати знання та навички щодо проведення експериментів, збору даних та моделювання в комп'ютерних системах.

ПРН 20. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення

креативного мислення, усвідомлювати необхідність ведення здорового способу життя.

### 3. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Змістовий модуль 1. Системна модель бізнесу</b>												
Природа бізнесу і його економічна сутність	6	2		2		10	12	2				10
Основні етапи відкриття бізнесу	7	1		2		10	12			2		10
Система оподаткування бізнесу в Україні	8	2		2		10	12			2		10
Ліцензування бізнесу в Україні	8			2		10	12			2		10
Прогнозування товарів та послуг, а також визначення тарифів на них	6	2				10	10					10
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>65</b>	<b>7</b>		<b>8</b>		<b>50</b>	<b>58</b>	<b>2</b>		<b>6</b>		<b>50</b>
<b>Змістовий модуль 2. Оцінка інвестиційної привабливості ведення бізнесу</b>												
Поділ витрат організації	8	2		2		10	16			2		14
Економічні показники діяльності організації	10	2		2		20	14	2		2		10
Оформлення працівників на роботу	8	2		1		10	10					10
Оцінка інвестиційної привабливості бізнесу	10	2		2		10	22			2		20
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>55</b>	<b>87</b>		<b>10</b>		<b>40</b>	<b>62</b>	<b>2</b>		<b>6</b>		<b>54</b>
<b>Всього</b>	<b>120</b>	<b>15</b>		<b>15</b>		<b>90</b>	<b>120</b>	<b>4</b>		<b>12</b>		<b>104</b>

#### 4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Тема 1.</i> Визначення оптимальної організаційної структури бізнесу	2
2	<i>Тема 2.</i> Заповнення заявок та оформлення документів для реєстрації бізнесу (ФОП та юридичні особи)	2
3	<i>Тема 3.</i> Вибір системи оподаткування (загальна та спрощені системи)	2
4	<i>Тема 4.</i> Оформлення заявки та інших документів для отримання ліцензії та реєстрації бізнесу у сфері телекомунікацій	2
5	<i>Тема 5.</i> Визначення цін на товари та послуги	2
6	<i>Тема 6.</i> Визначення витрат та доходу проекту	2
7	<i>Тема 7.</i> Оподаткування заробітної плати	1
8	<i>Тема 8.</i> Оцінка інвестиційної привабливості бізнесу	2
<b>Разом</b>		<b>15</b>

#### 5. Самостійна робота студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Тема 1.</i> Організація бізнесу і його економічне значення	10
2	<i>Тема 2.</i> Стратегія підприємницького бізнесу	10
3	<i>Тема 3.</i> Експрес аналіз бізнесу	10
4	<i>Тема 4.</i> Економічні передумови розвитку бізнесу	10
5	<i>Тема 5.</i> Формування бізнесу в Україні.	10
6	<i>Тема 6.</i> Фінансування бізнесу, недоліки та переваги	10
7	<i>Тема 7.</i> Обмеженість умов функціонування підприємницьких структур	10
8	<i>Тема 8.</i> Система економічного дослідження перспектив бізнесу	5
9	<i>Тема 9.</i> Оподаткування бізнесу в промислово розвинутих країнах	5
10	<i>Тема 10.</i> Державне регулювання зовнішньоекономічного бізнесу	10
<b>Разом</b>		<b>90</b>

#### 6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

- Організації, які не можуть бути платниками ЄП
  - обмін інвалюти
  - надання послуг кур'єрської діяльності
  - проведення азартних ігор
  - торгівельна діяльність
  - надання послуг зв'язку
  - реалізація корисних копалин
- Базою оподаткування першої групи платників єдиного податку є:
  - Прибуток
  - Прожитковий мінімум
  - Дохід

Г. Мінімальна заробітна плата

3. Базою оподаткування другої групи платників єдиного податку є:

- А. Прожитковий мінімум
- Б. Дохід
- В. Прибуток
- Г. Мінімальна заробітна плата

4. Базою оподаткування третьої групи платників єдиного податку є:

- А. Прожитковий мінімум
- Б. Дохід
- В. Мінімальна заробітна плата
- Г. Прибуток

5. Базою оподаткування платників на загальній системі оподаткування є:

- А. Прожитковий мінімум
- Б. Дохід
- В. Мінімальна заробітна плата
- Г. Прибуток

6. Які обмеження є для ведення бізнесу на загальній системі оподаткування:

- А. Гранічна кількість працівників
- Б. Гранічний дохід
- В. Обмеження видів діяльності (законні)
- Г. Обов'язкова сплата ПДВ

7. Які обмеження є для ведення бізнесу на спрощеній системі оподаткування:

- А. Обмеження видів діяльності (законні)
- Б. Обов'язкова сплата ПДВ
- В. Гранічна кількість працівників
- Г. Гранічний дохід

8. Базою оподаткування ПДВ є:

- А. Прожитковий мінімум
- Б. Дохід
- В. Мінімальна заробітна плата
- Г. Прибуток

9. Які види діяльності підпадають під КВЕД-2010 59.20

- А. Видання звукозаписів
- Б. Надання телекомунікаційних послуг
- В. Оптова торгівля
- Г. Страхові послуги

10. Які дані є серед тих, що потрібно подати реєстратору для реєстрації ФОП

- А. Види економічної діяльності фізичної особи – підприємця
- Б. Паспортні дані
- В. Реєстраційний номер облікової картки платника податків
- Г. Обрана система оподаткування

11. Що необхідно подати для реєстрації юридичної особи крім заяви

- А. Отримані ліцензії

- Б. Рішення засновників
- В. Статут
- Г. Довідку про взяття на облік платників податку

12. Які дані є серед тих, що потрібно подати реєстратору для реєстрації юридичної особи

- А. Відомості про засновників юридичної особи
- Б. Відомості про структуру власності засновників – юридичних осіб
- В. Наявні ліцензії
- Г. Види економічної діяльності юридичної особи
- Д. Обрана система оподаткування

13. Перелік видів діяльності, що підлягають ліцензуванню

- А. Медична практика
- Б. Охоронна діяльність
- В. Освітня діяльність
- Г. Роздрібна діяльність
- Д. Діяльність на ринку природного газу

14. Що включає в себе процес отримання ліцензії на діяльність у сфері телекомунікацій:

- А. Схему організації телекомунікаційної мережі
- Б. Копії установчих документів
- В. Перелік тарифів на послуги
- Г. Заява про видачу ліцензії
- Д. Довідку про кадрове забезпечення

15. Яка з організаційних структур є найпростішою за своєю формою організації:

- А. Лінійна
- Б. Дивізіональна
- В. Матрична
- Г. Функціональна

16. Яка з організаційних структур найліпше підходить для організації бізнесу в ТНК:

- А. Лінійна
- Б. Дивізіональна
- В. Матрична
- Г. Функціональна

17. Суб'єктивний процес прогнозування послуг передбачає:

- А. Застосування економіко-математичних методів.
- Б. Опитування думок груп спеціально відібраних експертів.
- В. Аналіз статистичних даних.
- Г. Опитування споживачів

18. Що передбачає процес здійснення SWOT-аналізу

- А. Аналіз потреб
- Б. Аналіз сил бних та слабких сторін у зовнішньому та внутрішньому середовищі
- В. Аналіз переваг та недоліків діяльності
- Г. Аналіз перспектив та ризиків

## 7. КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАТЬ

1. Які основні етапи відкриття власного бізнесу Ви можете назвати?
2. Чи всі сфери діяльності підлягають ліцензуванню з боку відповідних органів державної влади?
3. Які податки сплачуються при спрощеній системі оподаткування?
4. Які податки, що сплачує підприємство, Ви можете назвати?
5. Які основні статті витрат потрібно врахувати під час розрахунку витратної складової проекту?
6. Який би Ви зробили висновок щодо інвестиційної привабливості проекту за наступними вихідними даними: Інвестиції – 1 млн грн; Чиста поточна вартість (NPV) на 6 році = 10 тис. грн.
7. Що, на Ваш погляд, потрібно зробити у випадку коли Ваш проект (Ваша бізнес-ідея) відповідно до розрахунків виявився інвестиційно непривабливим з економічної точки зору?

### Методи навчання

- Проведення лекційних та практичних занять з використанням сучасних інформаційних технологій.
- Написання студентами письмових робіт, (самостійна робота студентів) що передбачають використання сучасних інформаційних технологій.

Основний теоретичний матеріал викладається на лекціях. На практичних заняттях передбачається закріплення і поглиблення теоретичного матеріалу. Важлива роль відводиться самостійній роботі студентів з довідковою літературою.

Методи:

- словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- наочні методи: ілюстрація;
- практичні методи: розв'язування практичних завдань;
- проблемно-пошуковий;
- навчальні дискусії.

### 9. Форми контролю

Кожна з форм контролю має особливості й залежить від мети, змісту та характеру навчання. У процесі навчання дисципліни використовуються наступні форми контролю:

- поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), комп'ютерне тестування, виконання практичних завдань на комп'ютері згідно програми;
- підсумковий контроль: тестування та співбесіда за результатами роботи.

**10. Розподіл балів, які отримують студенти.** Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України», затвердженого Вченою радою НУБіП України «26» квітня 2023 року, протокол №10.

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи $R_{нр}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{др}$	Рейтинг штрафний $R_{штр}$	Підсумкова атестація (екзамен)	Загальна кількість балів
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100
0-100	0-100					

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни  $R_{дис}$  (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи  $R_{нр}$  (до 70 балів):  $R_{дис} = R_{нр} + R_{ат}$ .

Загальний рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національної оцінки наступним чином: Шкала оцінювання: національна та ECTS



<b>Оцінка національна за результатами складання екзаменів</b>	<b>Рейтинг здобувача вищої освіти, бали</b>
<b>Відмінно</b>	<b>90 – 100</b>
<b>Добре</b>	<b>74 – 89</b>
<b>Задовільно</b>	<b>60 – 73</b>
<b>Незадовільно</b>	<b>0 – 59</b>

### **11. Методичне забезпечення**

Електронний навчальний курс, розроблений на базі платформи LMS Moodle, розміщений на навчальному порталі НУБіП України за адресою: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2768>

### **12. Література Базова**

1. Вороненко І.В. ЕКСАБАЙТОВА ЕКОНОМІКА: підручник. За науковою ред. к.е.н., доц. Татомир І.Л., к.техн.н., доц. Шульжика Ю.О. Трускавець: ПОСВІТ, 2022, 360 с.
3. Податковий кодекс України / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/>.

### **Допоміжна**

1. Філіпенко, А. С. Економічні відносини бізнесу. Історія [Текст] підручник [для студ. ек. спец. вузів].- К. : Либідь, 2016. – 392 с.
2. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, А.С.Гальчинський та ін./ К. : Либідь, 2022. 340с.
3. Моргова Л. В. Основи бізнесу: навчально-методичний посібник. Львів : Новий світ, 2016. 216с.
4. Економіка підприємства: навч.-метод.посібник для самост.вивч.дисц. / А.М.Позняк, Л.М.Столярчук, О.Д.Павловська та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. А.М.Поручника. К.: КНЕУ, 2019. 156 с.
5. Підручник А.М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: Монографія. К.: КНЕУ, 2017. 352 с.
6. Вороненко І. В. Державне регулювання інформаційного простору: концепція та механізми реалізації: [монографія]. К., 2019. 306 с.
7. Теоретичні та практичні основи цифрової трансформації економіки. За заг. редакцією Вороненко І.В. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”». 2021. Стор. 4–175; 203–245.